

REGLAMENT D'HONORS I DISTINCIONS DE L'AJUNTAMENT DE BARCELONA

Exposició de motius

La ciutat de Barcelona ha de reconèixer les activitats, les realitzacions o les trajectòries de persones i entitats que ho mereixin, i així s'estableix expressament a la Carta Municipal de Barcelona, Llei 22/1998, de 30 de desembre, en el seu article 44. En conseqüència, en ús de les atribucions dels ajuntaments establertes en els articles 50.24, 189, 190 i concordants del Reglament d'Organització, Funcionament i Règim Jurídic de les Entitats Locals, aprovat per Reial decret 2568/1986, de 28 de novembre, l'Ajuntament de Barcelona es proposa elaborar un Reglament d'Honors i Distincions, que tingui per objecte establir les diferents tipologies d'honors i distincions de què disposarà la ciutat de Barcelona per reconèixer i honorar aquells ciutadans i ciutadanes, institucions i entitats que hagin excel·lit en els seus respectius àmbits i hagin contribuït al prestigi de la ciutat de Barcelona i dels valor ciutadans que la defineixen i li són propis.

A la Constitució espanyola de 1978 s'estableix, en el seu article 137, l'organització de l'Estat en municipis, províncies i en les comunitats autònomes que es constitueixen, i es determina que totes aquestes entitats gaudiran d'autonomia per a la gestió dels seus respectius interessos. En el seu article 140 es consagra el principi d'autonomia dels municipis, establint-se que el seu govern i administració correspon als respectius ajuntaments.

En aquest marc legal, l'any 1985 es va aprovar la Llei reguladora de les bases de règim local i, posteriorment, el text refós de la Llei municipal i de règim local de Catalunya aprovat pel Decret legislatiu 2/2003, de 28 d'abril, en què expressament s'estableix com a potestats dels ens locals la reglamentària i la d'autoorganització.

La nostra corporació es troba sotmesa a aquesta regulació normativa, amb independència de la seva pròpia. Efectivament, en primer lloc, a la Carta Municipal, Llei 22/1998, de 30 de desembre, es reconeix expressament l'activitat de foment de l'Ajuntament de Barcelona, quan en el seu article 44 s'estableix que la ciutat de Barcelona ha de reconèixer les activitats, les realitzacions o les trajectòries de persones i entitats que ho mereixin.

Posteriorment, s'aprovà, per acord del Plenari del Consell Municipal, de 16 de febrer de 2001, el Reglament Orgànic Municipal. Finalment, a la Llei 1/2006, de 13 de març, per la qual es regula el règim especial de Barcelona, en el seu article 2, s'estableix, d'acord amb l'autonomia garantida constitucionalment als municipis, amb el que preveu l'Estatut d'Autonomia de Catalunya i amb el que estableix la Carta europea d'autonomia local, el reconeixement a l'Ajuntament de Barcelona del dret i la capacitat efectiva d'ordenar i gestionar els afers públics que afectin els seus ciutadans i ciutadanes, en el marc de l'ordenament jurídic, sota la seva pròpia responsabilitat i en benefici dels seus habitants.

Tanmateix, el procediment d'atorgament de medalles, títols o distincions està expressament regulat en el Reial decret 2568/1986, de 28 de novembre, pel qual s'aprova el Reglament d'Organització, Funcionament i Règim Jurídic de les Entitats Locals, en el qual s'estableix la competència del Ple per a l'atorgament d'aquestes distincions, així com la necessitat de regulació d'aquest procediment en un reglament especial.

Delimitada la regulació legal, és important dir que l'acció de distingir determinats ciutadans, ciutadanes i entitats, i en conseqüència, atorgar-los els honors que són inherents a aquesta distinció, té per a l'Administració una doble motivació. Suposa, d'una banda, el reconeixement públic als mèrits de les persones i entitats distingides, i de l'altra, un estímul per a la realització d'accions que comporten un benefici per a la comunitat.

La ciutat de Barcelona, i l'Ajuntament en el seu nom, té la decidida voluntat de ser agraïda amb aquelles persones i institucions que li prestin serveis i l'ajuden a enriquir-la des de les més variades formes de l'activitat humana. I vol premiar-les, perquè la tasca exemplar d'aquestes persones i institucions es conegui, es difongui i perduri així en la memòria col·lectiva dels barcelonins i barcelonines, i perquè les futures generacions continuïn aquesta obra, treballant per a la seva ciutat i perquè aquesta societat esdevingui més solidària, justa i, en definitiva, millor.

Les medalles, els títols, els honors i les distincions regulades en el present Reglament tenen caràcter exclusivament honorífic, no derivant-se de la seva possessió cap dret administratiu o econòmic. En conseqüència, s'exclou de l'aplicació d'aquest Reglament els membres de la policia municipal i els del servei d'extinció d'incendis en l'exercici dels seus càrrecs, per tal com ja tenen la seva pròpia i específica regulació (Reglamento de honores y recompensas de los miembros de la policía municipal y del servicio de extinción de incendios, aprovat pel Consell plenari de 17 de setembre de 1976, i vigent a partir del 5 de juny de 1978).

Aquest Reglament s'estructura en tres títols; el primer, sobre els honors i les distincions; el segon, sobre el procediment de concessió, i el tercer, sobre el Registre Municipal d'aquestes distincions. Consta, en total, de 34 articles, una disposició addicional, una disposició transitòria, una disposició derogatòria i una disposició final.

Títol primer. Els honors i les distincions

Capítol I. Disposicions generals

Article 1. Objecte i finalitat

El present Reglament té per objecte determinar els honors i les distincions que l'Ajuntament de Barcelona pot concedir amb la finalitat de premiar especials mereixements, serveis extraordinaris, treballs valuosos i l'excel·lència en qualsevol dels aspectes cultural, científic, artístic, esportiu, econòmic, professional, social, polític, o per premiar aportacions singulars a la Ciutat de Barcelona, així com regular el procediment per atorgar aquests honors i distincions.

Article 2. Caràcter

Els honors i les distincions regulats en el present Reglament tenen caràcter exclusivament honorífic, no derivant-se de la seva possessió cap dret administratiu o econòmic.

Article 3. Classificació

Els honors i les distincions que l'Ajuntament de Barcelona podrà conferir per reconèixer i premiar especials mereixements o serveis extraordinaris, seran els següents:

- Medalla d'Or de la Ciutat de Barcelona
- Medalles d'Or al Mèrit Cultural, Científic, Cívic o Esportiu
- Medalla d'Honor de Barcelona
- Títol honorífic d'Amic o d'Amiga de Barcelona

Article 4. Nul·litat dels guardons atorgats al marge del present Reglament

L'atorgament per l'Ajuntament de Barcelona dels guardons enumerats a l'article 3 exigirà el compliment previ de les formalitats previstes, per a cada cas, en aquest Reglament, essent nuls i sense cap valor ni efecte tots els honors, les distincions, les medalles i els títols atorgats al marge de les determinacions contingudes en el present Reglament.

Article 5. Prohibició de concessió

Les medalles i els títols regulats en el present Reglament no podran atorgar-se als regidors o regidores, consellers o conselleres de Districte, personal directiu ni als comissionats de l'Ajuntament de Barcelona, mentre es trobin en l'exercici del seu càrrec.

Article 6. Revocació

1. Les medalles i els títols podran ser revocats si les persones que en són titulars fan actes o manifestacions contraris als motius que van justificar-ne la concessió, o que si els haguessin fet en el temps de l'atorgament no l'haguessin permès.
2. La revocació serà acordada pel mateix òrgan que va atorgar la distinció, amb la tramitació prèvia del corresponent expedient administratiu.

Article 7. Atorgament a títol pòstum

Les distincions regulades en aquest Reglament es podran atorgar a títol pòstum sempre que no hagi transcorregut més d'un any des de la mort de la persona guardonada.

Capítol II. Medalla d'Or de la Ciutat de Barcelona

Article 8. Objecte

La Medalla d'Or de la Ciutat de Barcelona és la màxima distinció que pot atorgar l'Ajuntament de Barcelona i té per objecte distingir aquelles persones físiques o jurídiques, nacionals o estrangeres, que hagin destacat pels seus extraordinaris mèrits personals o per haver prestat serveis rellevants a la ciutat.

Article 9. Descripció

La Medalla serà encunyada segons el disseny de Frederic Marès:

- **Anvers:** una deessa coronada, símbol de Barcelona; l'escut de la ciutat al fons, i una branca de llorer damunt les lletres del nom Barcelona.
- **Revers:** pot simbolitzar la personificació de la ciutat com a musa de la història, oferint un ram de llorer, símbol de la glòria; l'altra mà descansa sobre l'escut de Barcelona.

Quan el premi es concedeixi a una persona individual se li lliurarà també un botó de solapa que ostentarà al revers el seu nom i cognoms i la data de concessió.

Article 10. Atorgament

La Medalla d'Or de la Ciutat de Barcelona s'atorgarà per acord del Plenari del Consell Municipal.

Article 11. Drets que comporta

Aquesta medalla, que té caràcter vitalici, dóna dret a la persona guardonada a usar-la en qualsevol acte públic.

Les persones distingides amb la Medalla d'Or de la Ciutat de Barcelona tenen dret al tractament d'Excel·lentíssim/a Senyor/a i a la precedència protocol·lària que es determini en els actes oficials organitzats per l'Ajuntament.

Les persones a qui hagi estat atorgada la Medalla d'Or de la Ciutat de Barcelona podran donar el seu nom a vies o espais públics de la ciutat sense que hagin de passar cinc anys a partir del seu traspàs.

Capítol III. Medalles d'Or al Mèrit Cultural, Científic, Cívic o Esportiu

Article 12. Objecte

Les Medalles d'Or al Mèrit Cultural, Científic, Cívic o Esportiu són un reconeixement a la trajectòria de persones o entitats que han treballat en favor de la ciutat de Barcelona. Representen l'expressió pública del reconeixement de la qualitat de l'obra feta per aquests ciutadans i ciutadanes en les diverses branques de la cultura, les ciències, el civisme o l'esport. Expressen la seva aportació i el seu compromís a favor de la ciutat en l'àmbit corresponent.

Article 13. Descripció

Les Medalles d'Or al Mèrit Cultural, Científic, Cívic o Esportiu seran encunyades segons el disseny original de Frederic Marès i portaran gravat el nom dels guardonats i la data d'aprovació per part del Consell Plenari.

Juntament amb la Medalla, les persones guardonades rebran un diploma acreditatiu i un botó o agulla de solapa.

Article 14. Atorgament

Les Medalles d'Or al Mèrit Cultural, Científic, Cívic o Esportiu s'atorgaran per acord del Plenari del Consell Municipal. Es concediran fins a setze medalles a l'any en funció de les propostes presentades.

Capítol IV. Medalla d'Honor de Barcelona

Article 15. Objecte

La Medalla d'Honor de Barcelona té per objecte distingir aquelles persones, físiques o jurídiques, nacionals o estrangeres, que hagin destacat en la defensa de la ciutat, així com en la defensa de les virtuts i valors cívics.

Article 16. Descripció

La Medalla d'Honor de Barcelona incorporarà el segell de la ciutat, el nom de la persona guardonada i la data de concessió.

Juntament amb la Medalla, les persones guardonades rebran un botó que la reproduïx, que adoptarà la forma de placa quan el guardó recaigui en una persona jurídica.

Article 17. Procediment d'atorgament

La Medalla d'Honor de Barcelona s'atorgarà per acord del Plenari del Consell Municipal. La iniciativa correspondrà a cadascun dels consells de districte, els quals elevaran una proposta de distinció a la Comissió de Plenari, que podrà proposar la concessió d'un total de vint-i-cinc distincions: cinc de l'àmbit de la ciutat, i dues més de cadascun dels districtes. S'atorgarà anualment i té caràcter vitalici.

Article 18. Lliurament

La Medalla d'Honor de Barcelona serà lliurada per l'alcalde al voltant de la festivitat de Sant Andreu, patró dels consellers de la ciutat.

Capítol V. Títol honorífic d'Amic o d'Amiga de Barcelona

Article 19. Objecte

El títol honorífic d'Amic o d'Amiga de Barcelona s'atorgarà amb l'objecte de distingir aquelles persones físiques o jurídiques, estrangeres o de nacionalitat espanyola amb residència fixa a l'estranger, que per les seves activitats hagin afavorit notablement els interessos generals de Barcelona, o destacat notòriament en defensa d'aquests interessos.

Article 20. Descripció

Les persones físiques guardonades amb el títol honorífic d'Amic o d'Amiga de Barcelona seran distingides amb una insígnia de solapa amb el nom del títol. En el cas que es tracti d'una persona jurídica, es lliurarà una placa. En ambdós casos es lliurarà el diploma acreditatiu de la distinció.

Article 21. Atorgament

El títol honorífic d'Amic o d'Amiga de Barcelona s'atorgarà per acord del Plenari del Consell Municipal i tindrà caràcter vitalici.

Títol segon. Procediment de concessió

Article 22. Exigència de procediment

Per a l'atorgament de qualsevol de les distincions objecte d'aquest Reglament serà indispensable la instrucció de l'expedient administratiu oportú per a la determinació dels mèrits o circumstàncies que aconsellin o justifiquin atorgar-les .

Article 23. Inici de l'expedient

L'expedient s'iniciarà per un decret d'Alcaldia, bé per iniciativa de la mateixa Alcaldia, bé a sol·licitud d'un altre òrgan municipal, o bé en resposta a petició raonada de diverses entitats o institucions de prestigi i solvència.

Article 24. Instrucció de l'expedient

En el decret, l'alcalde disposarà la incoació de l'expedient i designarà el tinent o la tinent d'alcalde, o el regidor o regidora, que l'instruirà. A tal efecte, qui instrueixi l'expedient practicarà totes les diligències que consideri oportunes per tal de determinar els mèrits, qualitats i circumstàncies singulars que concorrin en els possibles guardonats. Tramitat l'expedient, formularà la proposta de resolució pertinent.

Article 25. Resolució de l'expedient

L'atorgament del guardó corresponent serà aprovat pel Plenari del Consell Municipal.

Article 26. Acte formal d'atorgament

Aprovat l'atorgament del guardó pel Plenari del Consell Municipal, la corporació municipal acordarà la data en què es farà lliurament, en sessió solemne i convocada a tal efecte.

Títol tercer. Registre Municipal dels honors i les distincions

Article 27. Adscripció orgànica, naturalesa i règim jurídic

Es crea el Registre Municipal dels Honors i les Distincions de l'Ajuntament de Barcelona, adscrit a la Secretaria General. Aquest registre té naturalesa administrativa i es regirà per les disposicions d'aquest títol.

Article 28. Objecte

Tenen accés al registre municipal dels Honors i les Distincions tots els honors i les distincions que atorgui l'Ajuntament de Barcelona.

Article 29. Actes inscriptibles

S'inscriuran en el Registre Municipal dels Honors i les Distincions els actes següents:

1. Els atorgaments dels honors i les distincions
2. La seva revocació

Article 30. Procediment d'inscripció

Les inscripcions en el Registre Municipal dels Honors i les Distincions es practican sempre d'ofici.

Article 31. Contingut dels assentaments

Els acords d'atorgament o denegació de qualsevol dels honors i distincions s'inscriuran, per extracte i seguint l'ordre cronològic, en un llibre-registre que estarà a càrrec de la Secretaria General. També es deixarà constància en el Registre Municipal dels Honors i les Distincions del traspàs de les persones guardonades i de la dissolució de les entitats corresponents, a l'efecte de poder conèixer en tot moment la vigència de les distincions inscrites.

Article 32. Publicitat del Registre Municipal dels Honors i les Distincions

El Registre Municipal dels Honors i les Distincions és públic. La consulta dels seus assentaments es farà de conformitat amb allò disposat a l'efecte en la normativa reguladora del procediment administratiu comú.

Article 33. Certificacions

Es podran lliurar certificacions dels assentaments al Registre Municipal dels Honors i les Distincions a instància de les persones interessades.

Article 34. Efectes de la inscripció en el Registre Municipal dels Honors i les Distincions

El Registre Municipal dels Honors i les Distincions acreditarà l'atorgament i la revocació dels honors i les distincions.

Disposició addicional

D'acord amb l'article 26 de la Carta Municipal de Barcelona, l'Alcaldia és l'òrgan competent per dictar les disposicions de desenvolupament i execució que calguin d'aquest Reglament.

Disposició transitòria

Totes les personalitats o entitats corporatives que es trobin actualment en possessió d'alguna de les distincions que són matèria d'aquest Reglament, continuaran gaudint-ne amb tots els drets, honors i prerrogatives reconeguts pels respectius reglaments o per anteriors acords municipals dictats en relació amb elles.

Disposició derogatòria

Queden derogades les normes de rang igual o inferior que s'oposin al que es disposa en el present Reglament, i en particular, les següents:

- Reglament de la Medalla de la Ciutat (revisat per acord del Consell Plenari de l'Ajuntament de 27 de novembre de 1950)
- Títols honorífics de Fill Predilecte i de Fill Adoptiu de Barcelona. Aprovats el dia 3 de desembre de 1952 per la Comissió Municipal Permanent
- Normes per a l'atorgament del títol honorífic d'Amic de Barcelona. Aprovades per l'acord del Consell Plenari de 12 de febrer de 1987. Publicació en la Gasetta Municipal de Barcelona de 10 de març de 1987
- Reglament de les Medalles del Mèrit Artístic i Científic (vigent des del 22 de març de 1997 i publicat en la Gasetta Municipal de 10 de maig de 1997). Modificat pel Reglament de les Medalles d'Or al Mèrit Cultural, Artístic, Científic i Cívic de 2004
- Reglament de la Medalla d'Honor de Barcelona. Aprovat pel Consell Plenari de 27 de juny de 1997. (Modificat per acord del Consell Plenari de 24 de novembre de 2006, i publicat en el Butlletí Oficial de la Província de 13 de febrer de 2007)
- Títol de Ciutadà Honorari o Ciutadana Honorària de Barcelona. (Aprovat per acord del Consell Plenari de 31 d'octubre de 2008.) Publicat en la Gasetta Municipal el 20 de novembre de 2008

Disposició final

El present Reglament entrarà en vigor el dia següent al de la seva publicació en el Butlletí Oficial de la Província.